

EL BORINOT

Setmanari il·lustrat

20 cms.

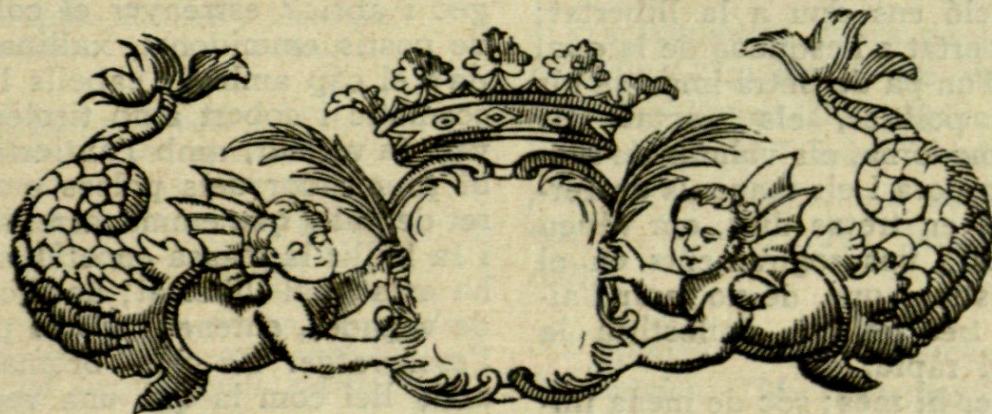

ANY IV. N.º 122

25 MARÇ 1926

PREU DE SUBSCRIPCIÓ: 2'50 PTES. TRIMESTRE

LA CORRESPONDÈNCIA A L'ADMINISTRACIÓ: ANGELS, 22 I 24. — BARCELONA

PALMES I LLORERS

Vénen a l'hora, escaients. Aquell qui s'era enfrontat amb els fariseus, els escribes i tota llei de sacerdots de la mort, heus aquí que el poble va i amb palmes i brancs de llorer l'aclama.

Simbòlicament, el poble duu en esperit llorers i palmes, tant més sonores al vent de la terra quan més hom calla.

Salut a aquell qui passa — qui de tot cor observa
la sacra llei invicta — dels termes racials.
Jerusalem sencera — brunzent dins el silenci
li fa el bell homenatge — dels grans amors pairals.

Diumenge de Rams. L'horta, fins ara esmorteïda, es clivella, amorosa, esponjada per la tèbia llangor primaveràl. Amb el podall mutilaren rames i rames d'arbres. N'apunten de noves. De llur dolor les violes trauen olor. L'hivern amb lloses de glaç ofegava la terra, i la terra torna al vital panteix, el seus pits s'enfloren. Les muntanyes pasturen ramats de núvols dolços i sobre els núvols voleien les banderoles, encara invisibles, les banderoles del vent.

Diumenge de Rams. Dia de colors i de llum, de les palmes i llorers que traurem enfora per les finestres sempre obertes de l'ànima.

UNAB
Biblioteca de Comunicació
i Hemeroteca General
FLUMELL.

2. - EL BORINOT.

MASSA LLIBERTAT

Des que l'home disposa la plenitud dels drets civils, polítics, socials i, àdhuc econòmics, que no sap on va. Es més: no va enlloc.

La civilització ha estat la pitjor pesta, el més espaventable flagell, la més horrible tortura que ha patit la humanitat. Hom pot riure's del progrés, del lliure albir i demés mandangues amb les quals els més acreditats mestres de la xerrameca han pretès entabanar-nos. Es una mentida, una farsa per engatussar pagerols.

Cada volta que sento predicar que la civilització ens duu a la llibertat; aquesta llibertat a l'esquena de la qual emplenen d'un pa de lletra impresa els manifestos polítics, els tractats de sociologia moderna, els volums de filosofia redemptora i els manuals de fer-se milionari en tretze dies, em vénen uns ennuecs i uns regiraments en el paquet intestinal que, de no tenir l'aigua-naf a tret de mà, enllestiria la digestió pel ràpid.

No puc fer-hi més; sóc de mena impressionable, en tinc els meus motius, compto amb moltes raons i amb sobrança d'argumentació per rebatre la propaganda fula amb què ens amoïnen polítics, civilistes i economistes progressius, civilitzans i liberals.

Que mai l'home no havia estat tan lliure com ara—us diuen amb clam eixordador. El progrés i la civilització han romput les cadenes que amarraven la humanitat. Avui l'home, en possessió dels drets legals és indestruïble i per ço pot fer el que millor li plagui. No fa que és bonica aquesta música?

Si realment fos cert, l'home s'hauria atansat als peixos qui solquen les aigües lliures, quan no hi ha tiburons que els endrapin. Als ocells que fendeixen l'espai, quan no els encalcen els esparvers. Altrament arreu hi ha cent llegües de mal camí.

Que no ho digui ningú davant meu

que és lliure puix s'exposa a fer-me fer passos per acomodar-lo a l'Hotel manicomial de St. Boi del Llobregat.

Ara bé; l'home seria relativament lliure, en plena possessió de drets—que ho siguin—en tant podés prescindir de la màxima tirania de vestir, com és ús i costum en els actuals temps de santa llibertat... que tanta de sang féu vessar als nostres ben-volguts avantpassats.

Dieu-me—si us plau—es pot ésser lliure amb els peus empaquetats dins un mitjons i agarrotats pels indecents borceguins? el cos enfarcit per la camiseta de llana, calçotets, armilla, gec i abric? estrènyer el coll amb el de postís emmidonat, xallina i bufanda? el cap amb els cabells llepats de cosmètic i cobert amb tirolès que els vent fa voleiar, amb l'antiestètic bombí premador dels polsos o amb barret de palla que emmagatzema el calor i fa bullir la massa encefàlica? Ço no ha estat mai llibertat; ho dic un trilió de vegades, enteneu? Ço és pitjor que l'esclavatge. Es una broma de tan mala llei com la que una vegada uns bandits feren a un bon home que el sobtaren en un bosc. Després d'alleujar-lo de les butxaques el fermaren de mans i li digueren amb to de mofa: ja pots fer ço que et plagui. Li lligaren els peus autoritzant-lo per anar on volgués, i l'amordaçaren permetent-li cridar el que volgués. Ara—li repetiren—ets lliure del tot.

Vet ací com nosaltres dins la legalitat de la civilització i del progrés som totalment lliures per bé que no ens és possible fer res sense posar elàstics als pantalons, sense guants, corbata o escuradents. Som lliures; hom ho diu però no ens podem moure, fer res ni badar la boca. Estic prop de creure que gaudim de massa llibertat. No us semblaria millor llençar-ho tot i quedar-nos sols amb la camisa? ei! que no sigués la camisa de força, s'entén.

EL DOCTOR ARMILLA.

Fa 75 anys que...

s'inaugurava el Teatre de Gràcia (27 febrer 1851). Féu una nit tempestuosa, però s'omplí de gent. L'espectacle començà amb una allegoria de Víctor Balaguer: el geni català a la vista de Gràcia, li augura un esplendorós esdevenidor, heus aquí el tema de l'allegoria. En l'apoteosi, el geni català deia:

Salud a las musas! salud, bienandanza!
salud a la corte del genio creador,
himnos entonadlas de paz y alabanza,
tributos rendidlas, tributo de amor!

Crece entre jardines, villa encantadora,
cual crece entre rosas el lirio real;
riqueza acumula, glorias atesora,
remóntate en alas de prosperidad.

Y si acaso un día tu alma dolorida
guarda una esperanza, nutre un nuevo afán,
exclame tan sólo tu voz conmovida:
"Acude en mi auxilio, genio catalán".

Després es posà en escena "El caballo del Rey D. Sancho", de Zorrilla.

que eren recents en llibreria: el "Diccionario de Escritores catalanes" de Félix Torres Amat i la novella "Las ruínas de mi convento" que es donava per remeses.

que s'estrenava al Liceu (dilluns, dia 10, març 1851) el drama en tres actes, titulat "En 1830" de Víctor Balaguer.

s'obria la subscripció per a la reedició de les poesies de Pau Piferrer, Joan Carbó i Josep Semís, en un sol volum, de luxe, amb els retrats dels autors: 20 rals el llibre.

Fa 50 anys que...

s'estrenava al Romea la peça de costums d'Eduard Vidal i Valenciano: "La barqueta de Sant Pere"; 2 de març 1876, dijous. Fou interpretada per Goula, Fontova i Iscle Soler.

eren posades a l'edifici de la Universitat (l'actual) les tres portes del cos central. També foren posades les estàtues de Ramon Llull, Lluís Vives, etc. que hi ha dins.

era publicada l'obra de Josep Feliu i Codina "Lo Rector de Vallfogona", novella, d'unes 300 pàgines, amb il·lustracions de Tomàs Padró. Formava part de la "Biblioteca Catalana Il·lustrada", que editava Joaquim Vinar-dell.

l'Apelles Mestres publicava el volum de poesies: "Microcosmos".

l'Ajuntament de Reus acordava instal·lar a la Casa de la Ciutat una biblioteca pública.

sortia el primer plec de la publicació "Cançons de nois i noies", lletra de Joaquim Riera i Bertràn, música de Josep Rodoreda, dibuixos d'Apelles Mestres. Edició de Bernareggi. Hi ha una traducció castellana de la lletra, feta per Vicens Arteaga i Pereira.

apareixia un volum de "poesies" de Frederic Soler (Pitarra).

era tramesa a l'Exposició de Filadèlfia una important col·lecció de llibres catalans, a iniciativa de Francesc Pelay i Briz, Francesc Maspons i Alvar Verdaguer.

4. - EL BORINOT.

apareixia a Madrid un llibre de "Sonetos y Madrigales", de l'escriptor de Reus, senyor Josep Martí i Folguera.

s'estrenava al Liceu el drama en tres actes i en vers de Pere Anton Torres: "La llàntia de plata". A l'Odeon "Lo castell del fantasma", melodrama fantàstic en 15 quadres. A Novetats, la sarsuela: "Lo vano de la Roseta", lletra de Narcís Capmany, música de Dionís Trullàs, un acte. A l'Olimpo, "Carambolas" de Josep Maria Mas, i "Lo barber de rentamans", de Rosend Arús (el títol es veu que és paròdia de "El barberillo de Lavapiés", que llavors era en voga, i que fa cosa de tres anys fou tornat a donar ací i a Madrid).

A «Unter den Linden»

Per a Ethel.

Sota dels tells, amada,
la vida com és blana
sota dels tells,
com són els mots formosos
i els besos gloriosos
sota dels tells,
com brillen els somriures
i baten els cors lliures
sota dels tells,
com plau l'enamoria
i amar com és follia
sota dels tells!...

Així cantés mon cor, avui, amada,
la nua sequedat dels tells d'hivern
—el cant porta un encís que l'hivernada,
el gebre i les foscors, pot, mà ornada,

canvià en flors d'estiu i goig intern.
Mes ai! com, lluny de tu, visc desolat!...
Mon cor ple de tristesa i d'enyorances
ha vist tant de cel gris i ha passejat
absort per tants camins i aigües manses
d'aquests canals urbans de tot el Nord
que troba en les cançons sols malanances,
tragèdia i desconhort.

Què en trec de mes cançons d'ampla tonada,
paròdia i mentideig d'un goig certer?
Què en trec del ritme dolç que evoca, in-
[flada,
la glòria d'aquell jorn que l'estimada
besava apassionat sota un pomer?

A l'ombra d'algun tell prou he fruïda
cent cops l'hora beata de l'amor.
No vull, amb el meu cant, ara, amb mentida,
llevar dolça collita del dolor...
que, lluny del meu amor, ací a Alemanya,
l'hivern solca el meu cor com malanat
i sota d'aquests tells de forma estranya
mon cant neix tenebrós i sols el guanya
el ritme desolat...

Sota dels tells amada,
la vida com és vana
sota dels tells,
com són els mots boirosos
i els besos llastimosos
sota dels tells,
com moren els somriures
i cauen els cors lliures
sota dels tells,
com fuig l'enamoria
i amar com és xorquia
sota dels tells!...

A. CARNER-RIBALTA

Berlín, 1925.

UAB
Biblioteca de Comunicació
i Hemeroteca General

HUMOR D'AHIR

Un senyoret (a l'acomodador): La meua butaca és ocupada.

—Per quí?

—Per aquell senyor... Dígui-li que s'aixequi.

—Impossible! el conec: acaba d'ésser nomenat senador.

—I què?

—Que per ara és *inamovible*.

Sembla que els aficionats a la locomoció aèria tornen a donar feina als noticiers.

Un ha construït un globus aerostàtic en forma de gorra de cop i un altre en forma de biberon.

La primera disposició del globus no dubtem que és molt pròpia del cap que la inventà; i quant al biberon, em fa molta por que no serveixi per alimentar esperances.

(Traduït de la secció "Gorjeos" d'"El Pájaro-pinto", de 3 juny 1877).

HUMOR D'AVUI

El Teatre Català

Autor.—"Avui" ja em pot dir quelcom del meu drama?

Empresari.—Sí, sí, senyor! I li vaig a ésser franc. Com vostè ja deu saber,

el teatre d'idees ja no s'istila com dos lustres enrera. I la seva obra, al cap de deu anys que li puc donar una resposta, la trobo passada de moda, essent com és d'idees. (Sospirant). Un altre dia serà, germà...!

Autor.—Me sembla que aquest jorn serà llunyà. Amb tan poc a poc com es coneix que vostè llegeix, primer arribaria assolir la Glòria del Cel que no la de la Terra!

ALBERT LLOBREGAT

Esperi's, home!

A Niça, sota la semi-ombra d'una palmera del Passeig dels Anglesos, parlen un argentí i un català.

—Oh! voldria anar a Barcelona, que no conec—fa l'argentí.—Quin és el millor temps per a visitar la vostra capital?

—A tot temps, creieu-me. A l'hivern no hi fa massa fred, i és curt; per primavera i tardor és un paradís; a l'estiu, el mar i la muntanya la fan fresquívol.

—Així, doncs, procuraré visitar-la aquest maig.

—Si em voleu creure a mi, ajorneu el viatge.

—Per què?

—Espereu que estigui acabada...

De "Pol" de "La Veu de Catalunya"
19 març 1925.

6. - EL BORINOT.

La dona, eterna joventut!

Senyora.—Quants anys té?

Cuïnera.—Vint-i-vuit, “senyoreta”...

Senyora.—Però si quan va entrar a casa en tenia trenta, i d'això ja fa dos anys!...

Cuïnera.—Té raó, “senyoreta”: trenta anys menys dos que estic a la casa, els vint-i-vuit que tinc... Ni més ni menys! Compte rodó, com el de la plaça!...

ALBERT LLOBREGAT

Hi ha gent que critica per vici.

A la plaça de Catalunya hi havia un senyor que censurava l'Ajuntament per haver plantat unes alzines tan petites.

Aquest senyor no deu saber que dintre set o vuit anys, que és quan s'acabaran les obres (1), les alzines començaran a fer una mica de goig.

(De “Catalunya Social”).

(1) Ens sembla massa arriscada aquesta suposició; diem nosaltres.

GLOSSES PARODIQUES

ANNA MARIA DE SAAVEDRA.

L'AMOR SOSPIRA

Jo sóc un feble jonc,
amor que em cerques ara.
Jo sóc un feble jonc,
em prens i jo no em donc.

El cor, ai quin turment!
L'oreig juga amb ma cara.
El cor, ai quin turment,
i el vent és un dolent.

I jo no sé què fê
davant de l'escomesa;
i jo no sé què fê
sinó un plorar lleugê.

Si algú em sabés amâ
seria tota encesa;
si algú em sabés amâ...
mes, ai, qui gosarà?

ICTUS

Del balconet estant

Allò que ens feia tanta por ha tornat a passar! Dies enrera assenyàvem el cas de confusió sofert per “El Dia” de Terrassa, el simpàtic diari alat i batallador, en la qüestió de “les llanes” i “les lletres”.

Malauradament la confusió s'ha repetit. El dia 17 de març hem tornat a veure sota el títol de “les lletres” unes notes relatives a les llanes. Per Déu, company! Be n'hi ha prou i massa de gent que ens fa passar bou per bèstia grossa.

“Lady Friederick” és el bombó de Vilches al Goya. Sembla que una gran part de la gent que ha anat al Goya, hi ha anat per veure com una dona s'agença. No sense emoció, els espectadors presencien el canvi d'una dona lletja en una dona, si més no, passadora. Diu que s'hi han observat “pollos” que obrien uns ulls com l'ull de l'escala. Diu que s'hi han observat uns marits que feien la cara de dir: “això? estem cansats de veure-ho”. Diu que s'hi han observat mullers que exclamaven: “tanmateix això és una impertinència, vaja”. Qui hi feia servir binocles i tot: eren uns dependents de perruqueries, als quals l'amo els havia pagat l'entrada per anar-hi a aprendre.

Aquí, emperò — més encara que no al mig de la solitud de les estepes, — li va semblar de trobar-se perduda. Molts de dies passaren fins que no es pogué orientar entre aquella immensa gernació.

Un cop més s'abrivà el coratge i es posà a cercar la dama a la qual la superiora del convent l'havia recomanada. Aquesta senyora la va rebre bé, li va donar estada i menjar... però, pertocant a la resta, res no va poder fer, essent ella del tot estranya a les coneixences de la Cort.

Isabel no va perdre l'ànim. Li semblava que, tenint la justícia de la seva banda, tot havia d'ésser fàcil. En canvi, quants d'entrebancs, encara! Quants de desenganys, ara, justament quan es creia d'ésser arribada a la meta! En presentar-se a les portes del palau imperial i demanar audiència amb el Zar, els soldats de guàrdia esclafaren a riure, bo i tractant-la de folla i de pitjor. Vermella de vergonya i de por, la pobreta hagué d'allunyar-se cuïta-corrents. No s'insisteix amb els qui vetllen la seguretat del Sobirà!

Dos mesos van córrer, encara, en anades i vingudes inútils. Però un dia, una persona caritativa va parlar del cas extraordinari i llastimós a la muller d'un oficial de les guàrdies del Zar. Aquesta senyora coneixia l'esposa d'un secretari de l'emperatriu, i a ella va demanar, com a obra de misericòrdia, de concedir a Isabel una breu entrevista. L'esposa del secretari hi va accedir i la Isabel, sense escarafalls, però amb la simplicitat commovedora de la seva càlida devoció filial, va contar-li perquè i de quina manera va sortir de la remotíssima Sibèria i amb divuit mesos de penes i fadigues va arribar a la capital.

Benauradament, el relat no fou oït sense atenció ni caigué en un cor de pedra. Vivament commoguda, la generosa esposa del secretari va encoratjar la Isabel a tenir bona esperança: — Ets una filla exemplar, li va dir; Déu qui t'ha protegit fins avui, no t'abandonarà al moment de coronar els teus esforços, i espero que el meu marit serà el conducte del qual se servirà per a recompensar-te.

Arribava, just en aquell moment, el secretari, el qual, corprès també i commogut—va prometre de parlar a l'emperatriu aquell dia mateix. Digué a Isabel que dinés amb ells i a seguit se n'anà a palau.

Ara els esdeveniments s'encavalcaven i es succeïen ràpidament. No trigava molt a tornar el secretari per dir que aquella tarda sense falta, per ordre de l'emperatriu, Isabel es presentés. Davant d'aquesta notícia, sobtosa i inesperada de tant esperada, Isabel tingué com un cobriment de cor i tot.

—¡Déu meu!—s'exclamà!—no endebades he posat la confiança en tu.

Plena també de gratitud envers els seus generosos benefactors, no es cansava de besar-los les mans que mullava amb llàgrimes eternides.

El secretari se l'endugué al palau. Quan la pobrissona, avesada a la solitud del desert, en la indigència d'una misèrrima cabana, es trobà en aquella riquesa esbalaïdora i es veié davant la poderosíssima dona que era l'esposa del Zar, de què que no li agafa un altre esvaïment. Però els gestos benvolents de la sobirana li van infondre coratge. Preguntada, va tornar a fer el rechte dels perills on s'era vista per tornar al pare, més que la vida i la posició perduda, l'honor.

—Senyora—acabava—el meu pare és innocent. No demano per a ell una gràcia perquè sí. Demano a la vostra bondat, al vostre poder d'emperatriu que cerquin els falsos acusadors del meu pare, que esclareixin els càrrecs que li

fan, que les seves justificacions siguin admeses. Demano, senyora, que justícia sigui feta a un fidel soldat de l'emperador.

Tanta de dignitat, tant d'assenyament en aquella joveneta—que les dures i llargues proves havien aureolat quasi amb una corona de martiri—no van trobar l'emperatriu insensible. No passava molt que Isabel rebia la notícia que el Zar havia ordenat que examinessin l'esdevingut amb l'oficial Lopuloff. Aquest examen, ordenat pel mateix emperador, es començà ràpidament. Com veïen els qui havien falsament acusat Lopuloff que l'afer era pres sota els auspicis del Zar, tingueren por i l'un per ací l'altre per allà en pocs dies van desaparèixer tots. Això féu obrir els ulls a tota la justícia.

* * *

Després d'anys d'exili a la Sibèria, l'oficial Lopuloff, gràcies a la seva filla, era cridat per l'Emperador, el qual el feia glorificar degudament.

Ad. DONNA PAOLA

COM VA NÀIXER LA MARAGDA

Temps era temps, les muntanyes de l'illa Felig estojaven en llurs entranyes profundes immensos tresors, confiats a la custòdia de Gnoms que vigilaven els interessos de totes les conques i no permetien que ningú (ja no diem homes, que d'homes no n'hi havia encara, però els altres habitants de les muntanyes i dels boscos, les Fades, les Ninfes, els Geniets capritxosos) s'atansés a les coves on eren a dojo munts d'or i diamants límpids com gotes de rosada i grossos com les pinyes dels ginebres.

Davant una d'aquestes coves, a la llinda de la qual era assegut nit i dia un Gnom tot menut menut, vestit de vermell, amb una caputxeta i sabatetes de feltre, lliscava un rierol que oferia el mirall nítid de les seves aigües a la bellesa del cel. El rierol era sonor i gai, i decorria per l'esquena de la muntanya cantant una cançó fresca de joventut a les herbes que s'inclinaven per escoltar-lo i a les plantes que exultaven al seu pas aplaudint amb les rames mogudes pel vent.

Fins i tot els diamants havien après la cançó de l'aigua corrent, perquè de tant en tant el Gnom els treia un per un de la foscor de la cova i els polia amb brins d'herba, i assegut a la riba amb les cametes penjants que quasi tocaven el corrent de l'aigua.

Cantava el rierol:

Deixo el munt i baixo al pla,
me'n vaig lluny, molt lluny, llunyà;
a besar les flors d'esmalt
sota un cel color cobalt...

I els diamants, s'estremien de desig en les mans del Gnom.

en el terme a cada passa,
i apenes la llebre passa,
quan el conill descobriu.

Numerosa cavalcada
de gent rica i principal
per aquest lloc no ha passada;
ni mai s'ha vist trepitjada
de mula de cardenal.

Bé que en un llibrot trobam
amb lletres quasi de pam
en els arxius de la vila,
que a don Fruela o Fruila,
aquí lo portà la fam.

Els prínceps infiels que vénen
de la terra on es fa l'or
i el Sant Baptisme pretenen
des que Déu els tocà el cor,
per aquí camí no tenen.

Ni aquí mai ha vist la gent
el gran acompanyament
dels reis que van a casar-se;
ni hi ha perquè cansar-se
en fer-los recibiment.

Sols passa un esmolador,
i ens par cosa molt estranya,
i causa tan gran remor,
com l'entrada en Alemanya
de Carles Emperador.

Qui del carretó admirat
està mirant-lo abobat,
ni en Roma li apar que hi hagi
font com aquella que ragi
del càntir esportellat.

Si es recita alguna història,
és l'autor un sabater,
home de molta memòria,
i si canta el moliner,
no és pas que estem en la glòria.

La "Victoria Christi" és
la comèdia de més pes;
i en venir els Cerverins
no hi ha conceptes divins
que siguin tinguts en més.

Els melindros delicats
dels gusts que de tot s'ofenen
en les famoses ciutats,
lloc en aquest lloc no tenen,

de què es vulla estan pagats.

Si acàs arriba un marxant,
els cascavells sorollant,
així l'escolta la gent
com si el daurat instrument
Apol estigués sonant.

Aquí no hi ha campanars
rodejats de senys que pesen
de vuitanta a cent quintars,
amb els capitells que besen
els esfèrics sostres clars.

Mes per ço no estimem poc
la campana d'aquest lloc
amb dos estaques tinguda,
puix sabem, que no està muda
a consell, a temps, ni a foc.

També és cert que no tenim
les grans sedes de Ligúria,
ni lo lli portuguès prim,
que de sedes n'hi ha penúria,
i de brocats no patim;

Que Venècia no ens n'envia,
ni bàlsem Alexandria,
ni Itàlia de ses pintures,
ni la Trinàcria armadures,
ni Flandes tapiceria.

El més que aquí veure puc,
és sola una mitja llana
amb qui de molt bona gana,
barataria algun duc
la seva seda galana.

Bé que en les festes movibles
ja es veuen coses terribles
que ciutat no les iguala;
que l'agricultura i gala
no són tan incompatibles.

Dona hi ha que ja s'arrisca
a mànega de satí;
i no falta altra que isca
amb el vellut carmesí
damunt la grana morisca.

Alguna m'he n'he mirat,
(que el mirar sol no és pecat)
de tanta grana rodada,
que em paregué una vegada
la muller de Ponç Pilat.

Això està dit: ara vaia

que el fruit menor de sa plaia
en molt no sigui tingut
fins allà dalt en Biscaia.

I quan tot sigui pobresa,
conforme aquí és tot grandesa,
veniu-lo a despobrir;
que sols vós podeu suplir
l'error de naturalesa.

Tres molins hi ha que entenen
que vós haveu d'arribar,
i de les ganes que en tenen,
estan sens poder rodar
mentre les aigües no els vénen.

Les fonts, que totes s'escolen,

de llàgrimes s'arrigolen
vostra vinguda esperant;
els gossos estan lladrant,
i quants gats hi ha que miolen.

Veniu el meu dolç Ocari,
que a no trobar-me ocupat,
no estiguera avui d'anar-hi
a eix castell que em té robat
el meu content ordinari.

Oïu el vostre Benet,
que des d'ara vos promet,
Ocari amat, si veniu,
un parell d'ous al caliu,
i tal volta un pollastret.

BRAVATES MITOLÒGIQUES

Els raigs de l'Orient desembeïnava
Apol irat, i en espantable guerra
per les còncaves boques de la terra
el Tàrtar enemic ferir pensava.

Cruixia el vent llibert, Neptú bramava,
els Tritons rebullien baix la terra
Peneus en ses arenes es soterra

tement si acàs de Dafne es recordava.

Les nimfes transparents, espatordides
als retrets dels cristalls fugen cuitades
i dins la pròpia font encara temen;
caient-ne per los prats esmorteïdes
dels Faunes llurs amics desamparades:
mes, què se'm dóna a mi que a tots els cre-
[men?

AL DUC DE MONTELEON EN SA CONVALESCÈNCIA

No tant son curs Apol apresurava
seguint la bella Dafne quan fugia,
com per Tessàlia, gran senyor, corria
cercant remei a vostra pena brava.

Les dees i les nimfes enviava
per lo que la gran mare brota i cria;
qual, el díctam i l'àpit li collia,

qual, precioses conserves li donava.

Qual d'elles, acudia als sacrificis,
espargits els cabells i amb flama encesa
implorava del cel nostre reparo:

Però, què molt que us siguin tan propicis,
si un raig perdia Apòllon de noblesa
i les dees i nimfes llur amparo?

EN HONOR DEL POETA HERÈDIA

Estic per a posar-me dins d'un foc
com numànti frenètic i arriscat,
o llençar-me com un desesperat
d'una torra molt alta o més alt lloc.

Que siga un home jo per a tan poc,
que sols per un soneto començat
jamés el consonant hagi trobat

que de cercà'l no m'haja tornat groc.

Vós sols Herèdia, sou el que podeu
mostrar que haveu begut d'aquesta font
que per a mi tots els demés són fum.

Amb tal facilitat els versos feu,
que per als forasters serviu de pont,
i per als naturals serviu de llum.

VOLVES

La renovació de Barcelona va pels millors camins.

Ja no parlem de la renovació moral: això és un fet clar com la llum d'un dia primaveral, sense núvols.

Però també la renovació material va en dansa, que és un gust. Sense parlar de la plaça de Catalunya, que ja en parlem massa i fastigueja tant de parlar-ne, tenim un altre cop plantejada la qüestió de la "modificació" de les Rambles.

* * *

La Primavera ha fet la seva entrada "oficial", el dia 22.

Decididament com en temps d'"oficials".

* * *

Heu llegit l'audàcia dels lladregots?

Per robar una joieria anaven per dins de les clavegueres.

Es veu que això de les clavegueres dóna, dóna. •

* * *

Com a calor, allò que es diu calor, no en fa encara.

Però hi ha alguns que ja han començat l'estiueig.

Delícies d'aquests temps!

* * *

Sembla que ha calgut rectificar

certes declaracions que hom atribuïa a En Cambó, aparegudes a "El Debate" de Madrid.

Es la ganga que us donen certs diaris.

* * *

Diu que l'Angel Samblancat s'ha embrancat amb la direcció de "L'Esquella de la Torratxa", o "La Campana de Gràcia" (no ve d'aquí).

Ara els serviran capellans amb pèl i tot.

PETIT & PATAUD

—A l'Olympia s'ha estrenat "La madre", drama líric, lletra de Santiago Russinyol (arranjament de Ramon Ribera), música de Cassià Casademont.

—Joan Amade, catedràtic a la Universitat de Montpeller, ha donat una interessant conferència a Perpinyà (Sala Aragó) tractant de "El paper dels animals i de les plantes en la poesia popular catalana del Rosselló".

—A l'Ateneu Empordanès ha estat inaugurada una tanda de conferències amb la d'En Cristòfor de Domènech sobre el tema: "els clàssics i nosaltres".

—A Sant Boi ha estat inaugurada una biblioteca popular.

—A la Societat Artística i Literària de Mataró ha donat una conferència i lectura de versos Tomàs Garcés.

—L'Ateneu Lleydatà té preparat un homenatge a Joan Alcover.

—"La Paraula Cristiana" anuncia com d'imminent aparició "El llibre de Sant Josep", de Francesc Jammes, traducció de Josep-F. Ràfols.

AÑO 1.º

Saldrá
probablemente
todos los
domingos,
ó
días festivos.

Núm. 4.º

Precio:
1 real de vellón
—
En provincias,
cada 4 números
5 reales vn.

EL PÁJARO VERDE,

QUE HABLA LO SUYO Y LO AGENO.

QUISI-COSA SATÍRICA, HUMORÍSTICA, BURLESCA Y ENTROMETIDA.

FESTEJOS.

Capítulo 4.º

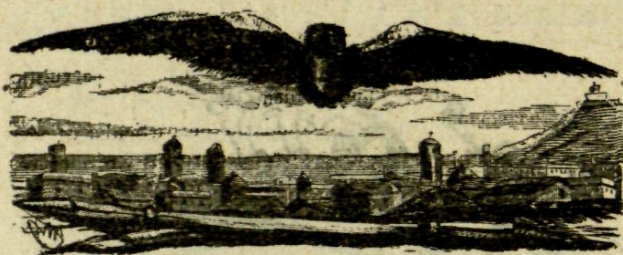
Entre las varias ideas luminosas, que se ocurrieron al Ayuntamiento al tratar de obsequiar á SS. MM., figura dignamente la de una función en los Campos Eliseos, cosa, que, á su entender, debía haber *lucido* muchísimo, puesto que los elementos principales, que debían entrar en ella, eran el aceite, el gas y la pólvora.

Al efecto, fué llamado el Sr. Llopart, que, en unión con Mr. Fraisse, tenía el arrendamiento de los Campos en cuestión; y ¡cosa rara! á pesar de las protestas, pedimentos en regla, conferencias con el dignísimo Sr. Alcalde Corregidor y demás, el Sr. Fraisse fué eliminado del asunto, (por lo cual tenemos entendido que hay un recurso pendiente,) y el negocio quedó solo entre el Ayuntamiento y Llopart.

No entraremos ahora á discutir si el Ayuntamiento debió, ó no debió, en vista de las palabras terminantes de S. M., al salir de Madrid, meterse en estos gastos, preparando un obsequio particular, que hubiera arreglado por su cuenta la empresa, á semejanza de los teatros.

Las consecuencias de todo lo ocurrido serán objeto de un resumen general.

Tamany: 22 X 14'5. — Any 1860. —
Imp. «La Publicidad» d'Antoni Flotats.

EL PÁJARO NEGRO.

¡MAS PAJARO HOY QUE AYER, Y MAÑANA MAS QUE HOY!

Volará todos los domingos. Precio 1 real de vellón.

En provincias cada 4 números 5 reales vellón.

Se suscribe en todas las principales librerías de esta capital y demás del Reino.

PASO AL PAJARO NEGRO.

Decididamente nos hallamos en plena pajarería.

El siglo XIX es por excelencia el siglo de los pajarracos.

Por esto nunca como ahora había llegado á ser una verdad aquel adagio: «el que menos corre vuela».

Bien es verdad que algunos, en su afán de remontarse, ven á lo mejor sus alas derretidas, ni mas ni menos que le aconteció al zarramplín de Icaro;

Bien es verdad que no faltan marrulleros que, como el grajo de la fábula, pretenden volar con alas ajenas.

La cuestión es volar.

Lo demás son boberías impropias de gente de pluma en pecho.

Y así hacen caso de la susodicha moraleja, como las personas de buen sentido de las gansadas del *Jabón*.

A bien que no en valde se hacen el sueco, por que si la fabulilla se repitiera, muchos habían de ser los avechuchos desplumados.

Por esto, á cada nuevo intruso que se afilia en la pajaresca grey,

Tamany: 22 X 14'5. — Any 1861. —
Impremta de F. Durán i España.

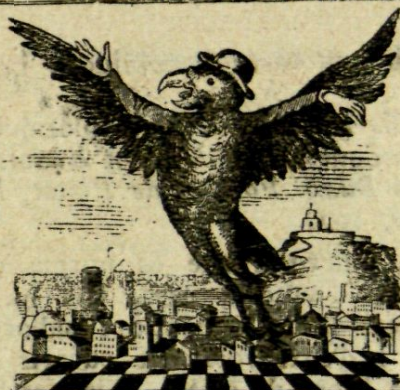
DIARIS, PERIODICS, REVISTES, BUTLLETINS, ETC.,

El Pájaro Verde.—Tamany de 22 X 14'5. Periòdic setmanal aparegut a Barcelona a primers d'octubre del 1860. Consta de 16 pàgines, escrit en castellà. Hi ha alguna noteta en català, però és tan poc que no arriba a autoritzar per dir-ne una publicació bilingüe. Sortia els diumenges i anava bellament il·lustrat amb un gravat a les pàgines centrals, allusiu a tipus de l'època i costums barcelonins. Es satíric i mordaç, de corda liberal, progressista, revolucionària. Tira aferissadament contra l'Altadill, l'Angelon, Hermosa, Víctor Balaguer; i contra els altres periòdics satírics de

l'època: «El Jabón», «El Pájaro Negro», «El Café», «El Cachetero». Heus aquí la seva fisonomia: «El pájaro verde — diu — quiere además probar que no es un pájaro enjaulado, ni siquiera un pájaro absolutista. Para conservar su libertad no firma ningún compromiso con el público y volará cuando mejor le parezca». Preus: un real de velló; a províncies, 4 números cinc rals de velló. Veiem fins al número 20 de 1861, darrers de maig d'aquest any. Impremta de La Publicidad d'Antoni Flotats, baixada de la Presó, 6, 2on. Editor responsable: A. Flotats. (Col·lecció de Nicasí Perayre).

Volara
todos los sábados
si una causa
motivada y justa,
ó injusta é in-
motivada,
no le reliene en
la jaula.

Redaccion
y administracion
 bajada de la
Carcel, núm. 6,
piso 2.º

Preço
 Por suscripcion
 4 rs. cada
 quatro números
 pasados
 4 domicilio.

Un sú-
mero suelto
un real.

En Provincias,
cada cuatro nú-
meros 5 rs.

EL PÁJARO AZUL.

DE MAS INOCENTE DE TODOS LOS PÁJAROS.

ALMACEN DE VERDADES PICANTES COMO GUINDILLAS.

EL QUINTO NO MATAR.

Pocas semanas transcurren sin que la prensa clame contra los desmanes cocheriles.

Siempre van los aurigas por esas calles de Dios como alma que se lleva el diablo.

Y esto que el artículo 409 de las Ordenanzas municipales, dice: «Se les prohíbe estrictamente disputar entre sí, ó insultar á los pasajeros, *correr por las calles*, quitar el freno á sus caballerías y dejar en la calle los carruages desuncidos.»

Si se hubiera cumplido el citado artículo no tendríamos que deplorar las dos desgracias de que fueron testigos los vecinos de la Rambla de S. José y los de la calle de Fernando, el domingo último.

Hay que estar en gracia de Dios al poner los pies en la catedral.

Porque además de no cumplirse el ya citado artículo 409, se contraviene al 358 y 359 cuyos artículos disponen que:

«Todos los conductores de carruages deberán tener la ex de

Tamany: 22 X 14'5. — Any 1861. —
Imp. «La Publicidad» d'Antoni Flotats.

APAREGUTS A CATALUNYA DE CENT ANYS ENCA

El Pájaro Negro.—Tamany de 22 × 14'5. Periòdic setmanal aparegut a Barcelona, el primer número 3 de març de 1861, diumenge. Consta de 16 pàgines, és escrit en castellà i duu també ninots. Tira contra Víctor Balaguer i l'Altadill, i contra "El Pájaro Verde", "El Jabón", "El Café". Sàtiric i del següent caràcter, són paraules del periòdic en son primer número: "Así unos *vuelan* bajo la presión de la influencia moral de los *padres graves*. Otros *vuelan* por su respeto. Otros *vuelan* sin respeto a la ley de Dios ni consideraciones al prójimo. El *pájaro negro* se anexiona en cuer-

[illegible]

Tamany: 44'5 X 32. — Any 1877. —
Impremta de Pere Casanovas i C.^a

po y alma a esta última clase". Preus: un ral de velló, a Barcelona; a províncies, quatre números, 5 rals. El darrer número que veiem és el número quatre, de 24 març 1861. (Sembla que després es continua en "La Escoba", el director de la qual és el mateix que el de "El Pájaro negro", segons diu "El Pájaro verde". Impremta i Litografia de l'Ausetana, de F. Duran i España; carrer Conde del Asalto, 62, baixos. Editor responsable: Luque. (Collecció de Nicasi Perayre).

El Pájaro Azul.—Tamany de 22 × 14'5. Periòdic setmanal aparegut a

14. - EL BORINOT.

Barcelona, el primer número el dia 1 de juny de 1861. Sortia els dissabtes. Consta de 16 pàgines, escrit en castellà, amb dibuixos a la pàgina central, allusius a personatges i fets polítics i a tipus i costums barcelonins. De vena satírica, de la mateixa corda que "El Pájaro Verde", del qual es pot considerar continuador. Publica algunes coses en català i les llegendes d'alguns dels seus dibuixos són en català també. Podem ja considerar-lo periòdic bilingüe. Preus: els mateixos que els de "El Pájaro Verde". Impremta de la Publicidad d'Antoni Flotats, baixada de la Presó, 6, 2on. Editor responsable Antoni Flotats. (Col·lecció de Nicasi Perayre).

El Pájaro pinto.—Tamany de 44'5 × 32. Periòdic setmanal aparegut a Barcelona, primer número el dia 3 de juny de 1877. Consta de quatre pàgines, de to satíric i festiu. Corda liberal i lliure. Escrit en castellà. Preus: Barcelona, un trimestre, una pesseta; fora, un trimestre 1'50 pessetes; estranger i ultramar, 16 pessetes l'any; número solt deu cèntims. Impremta Pere Casanovas i Cia., carrer de Riera Alta, 11, baixos, Barcelona. (Col·lecció de Baldomer Blanch).

llibres & lletres

CAMI, *pel Marquès de Balanzó, amb un pròleg del P. Miquel d'Esplugues, i un dibuix de Darius Vilàs a la coberta.* Altés, Barcelona, 1926.

El Marquès de Balanzó, l'il·lustre aristòcrata del llinatge i de la cultura, l'amic —oh, quina amistat!— del Dant, acaba de donar-nos un altre fruit del seu talent polimorf. Un dels nostres homes de màxim adreçament apològic i ascètic és, sens dubte, el Marquès de Balanzó; i mentre d'altres, del rang aristòcrata, malversen el temps en banalitats indignes d'un simple plebeu, ell altifica els seus lleures, omple les seves

hores amb una tasca ennoblidora i exemplar.

EL PA DE VIDA (plàtiques eucarístiques), *per Mossèn Eudald Serra i Buxó. Foment de Pietat, Barcelona, 1926.*

Amb la pulcritud que és norma de les publicacions d'aquesta casa, ens ha estat ofert aquest llibre simpàtic i saborós de meditació i d'enfervoriment eucarístic. Es tracta d'un llibre de pietat, escrit amb gust i unció.

L'ENDEMA DE CADA DIA (moralitats i pretextos, IV recull), *per Josep M.ª López-Picó.* Altés, Barcelona, 1926.

Després del llibre de l'Esclans: "Articles inèdits", no exhaust, encara, el seu contingut; després del primer volum de la biblioteca "El ram d'olivera" o sigui el de Josep M.ª Capdevila: "Poetes i crítics"; ara ens ve aquest de Josep M.ª López-Picó, l'incansable, que constitueix, també, un altre volum de crítica, amb els més amples esguards a totes les contrades. D'aquest llibre, podríem dir-ne la revista mundial, una mena de balanç, i una mena de dietari, on són assenyalats els processos més interessants de la vida de l'esperit ací i allà. Caldrà repetir ara que a López-Picó es deu la coneixença a casa nostra de mants escriptors estrangers que mercès a ell ha estat fet, en alguna partida, carn de la nostra carn, vibració del nostre esperit? "L'endemà de cada dia", és un llibre per llegir tots els dies, cada dia mica mica fins a l'acabament, i després tornar a començar. I quants cops us trobareu que la pàgina que us tocarà tindrà una colpidora actualitat! El llibre, de presentació, és un regal, amb les seves 200 pàgines elegants, netes, correctes.

SEVERAL.

—La revista "Art Novell" publica al seu darrer número (març) una interessant nota de Manuel Capdevila sobre Berta Singerman.

—S'anuncia per a la setmana vinent l'aparició d'"Impressions d'un viatge a Terra Santa" d'En Francesc Blasi, amb un pròleg de Carles Cardó. El llibre serà profusament il·lustrat.

—El Patronat de Reus i el "Semanario Católico" obren un **certamen nacional**

Biblioteca de la
i Hemeroteca General

dedicat a la reialesa de Crist. Són oferts 25 premis.

—Ha sortit un altre bell número de “Bella Terra”.

—A Sitges ha començat a publicar-se un periòdic jaumí: “La Fita”, bilingüe.

—Tomàs Garcés ha fet una lectura de versos del seu llibre d'imminent publicació: “El Somni”, a Reus.

—C. Viktor E. Björman (Institut Ibero-Americà, Lubeck) sollicita li siguin trameses obres d'autors catalans per a una antologia.

—La “Collecció Barcino” ha publicat el Diccionari Ortogràfic abreujat de Pompeu Fabra.

—Ha sortit el segon volum de la biblioteca d’“El ram d’Olivera”, el qual és constituït per un llibre de Joan Estelrich que es titula: “Entre la vida i els llibres”.

—S’anuncia una pròxima biblioteca que es dirà: “Les illes d’or”; el primer volum serà de J. M. Cases de Muller, i s’anomenarà “Pindàriques modernes”, amb un pròleg del P. Miquel d’Esplugues.

—La revista “Mediterrània”, de Mataró, publica en el seu darrer número un article d’A. Esclasans tractant de llibres per llegir i llibres per pensar.

AQUEST NÚMERO

HA PASSAT PER LA CENSURA

PELS BELLS CARRERS DE MA CIUTAT

PATENTS I MARQUES

A. PASQUAL.—C. de Cent, 304, pral.

INSTAL·LACIONS ELÈCTRIQUES

F. BONET.—València, 188

Llibres, els millors

EDITORIAL POLÍGLOTA.—Petritxol, 8

Instal·lacions elèctriques, aigua i gas
RAFAEL SALA.—Corts Catalanes, 451.

Pelleteria

LE RENARD.—Corts Catalanes, 614.

MATERIAL ESCOLAR I CIENTÍFIC

(SUC. ESTEVA MARATA). R. Univer., 7

Ceràmica i Rajoles

CASIMIR VICENS.—Tallers, 72.

RIBAS I FERRER. B. REGINA

Novelles escollides.—Muntaner, 65

Mantons Manila i Mantellines

C. FONT.—Call, 1.

Llaneria i Sederia

CASA PUIG.—Call, 9.

Camiseria.—Boqueria, 36 i 38

RODRIGUEZ & FERRER

Articles Fotogràfics i Ràdio

PÉREZ I SÀBAT.—Fontanella, 18.

Art. Fotogràfics i treb. de Laboratori

E. PICAZO.—Jovellanos, 4.

Articles fotogràfics i ràdio

V. CALDÉS ARÚS.—Salmerón, 140.

Articles Viatge i Pell

LA MUNDIAL.—Salmerón, 153.

ANTIGUITATS D'ART

Carrer del Call, 28, pral.

R. ABELLÓ.—Ronda S. Antoni, 48.

Làmpares menjador, des de 10'90

Cristalleria i Alumini

CASA ACAR.—Ronda S. Antonio, 60.

Taller d'OPTICA, J. PUIGORIOL.

Carrer Muntaner, 56

VULCANITZACIÓ DE NEUMÀTICS

A. Hernàndez.—Rosselló, 199.

Fàbrica de Làmpares Elèctriques

ALFONSO MAÑES.—Villarroel, 173 bis

GANIVETERIA ROCA

Plaça del Pi, núm. 3

CAMISERIA del “Liceo”

JOAN VALLVÉ.—Sant Pau, 3.

Pianos, harmòniums: venda i afina-

ció.—Planeta, 41—L. CAMPS ARNAU.

SALA PARÉS
Establiments **MARAGALL**
Petritxol, 3 i 5 - BARCELONA

MOBLES FRADERA

Fradera i Ribas, s. en c.

Fabricació pròpia

Vendes a termes.
Condicions especials pel
pagament immediat.

Exposició, Despaitx i Tallers:
Calabria, 94 - Tel. 968-H
BARCELONA

RAMON SUNYER
JOIER

Corts Catalanes, n.º 64
Teléfon 813-S. P. - BARCELONA

**OPTICA
AMERICANA**

S. SALVADOR

Ulleres i cristalls
de totes menes

Es gradua la vista

Salmerón, 132
BARCELONA (G.)

FOTOGRAVATS

TRICROMIAS-AUTOTIPIAS

CALÇATS
ALFONS
RASPALL

Es serveix
bé, bo
i a bon preu

Portaferrissa, 13
BARCELONA

XUMETRA, S. A. CERÀMICA I RAJOLES
BRUCH, 58 BARCELONA

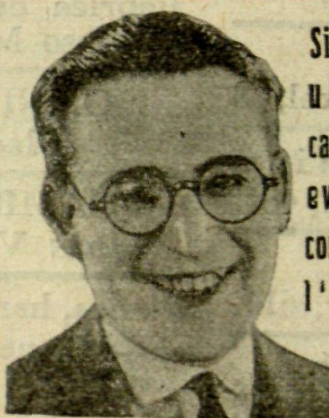
Reirotgeria "El Marino"

EL MILLOR
RELOTGE
SUIS DE PRE-
CISSIÓ Garan-
tit per 10 anys
i únic que du-
rant els cinc
primers
s'adoba
de franc en tota
mena de espat-
llament.

PER ENCARREGS:
JAUME ROCA,
Ordre, 136,
sant Andreu
JOSEP TO-
RRUELLA.
Pipollés, 73,
St Martí
MERCE-
RIA «Bell Ca-
prici», Carmel,
50, Les Corts.

CENTRAL I TALLER D'ADOB:
Jaume Fonollosa, Canvis Vells, 8.
Bisuteria fina. - BARCELONA

Si els seus
ulls es
cansen pot
evitar-ho
consultant
l'òptic
profes-
sional

J. Ruíz Urrea
Ronda Sant Antoni, 61
No confongui el numero. - Entrada per l'escala.

FÀBRICA DE LLONGANISSES
la millor de la nostra terra

TELÉFONS

A SEU D'URGELL, N.º 124
A BARCELONA, N.º 2023-A
A SITGES, N.º 1383

Demaneu a tot arreu la marca

ELS PIRINEUS
Quingles i Escaler
CASTELLCIUTAT
(Seu d'Urgell)

40/172